BAS

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΝΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΗΘΥΜΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ 2569
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΜΑ

Ἀπαγγελθὲν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ
τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Α. Μ.
τοῦ Βασιλέως δοξολογίαν
τῇ 14 Μαΐου 1917

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΩΡ
ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

ΑΘΗΝΑΙ 1917

3174

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΝΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαΐου 1917

Ἀριθ. πρωτ. 32.

Πρὸς
Τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μηθύμνης (Λέσβου)
Κύριον Κύριον Βασίλειον

Σεβασμιώτατε,

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Παννησιωτικοῦ Συλλόγου, προκειμένου νὰ πανηγυρίσῃ ἐν τῷ ἐνταῦθα Μητροπολιτικῷ Ναῷ τὴν 14ην Μαΐου, ὡς ἐπέτειον τῆς διασώσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἀσθενείας Αὐτοῦ, ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου ἡμέραν περιφανοῦς τοῦ Συλλόγου ἑορτῆς καθιερωθεῖσαν κατὰ τὸ Καταστατικὸν αὐτοῦ, προέκρινεν Ὑμᾶς τὸν δι' ἔνθεον ζῆλον διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα διακρινόμενον, ὅπως ἐκφωνήσητε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς, ὅπως, εὐαρεστούμενος, ἀποδεχθῆτε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου.

Μετ' ἰδιαζούσης πρὸς Ὑμᾶς ὑπολήψεως

Ὁ Πρόεδρος	Ὁ Γραμματεὺς
Ν. ΝΩΕ	Ν. Μαυράκης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Ἐθνικὸς Παννησιωτικὸς Σύλλογος ὡς ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου καθώρισεν ἐν τῷ 14φ ἄρθρῳ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ τὴν 14ην Μαΐου ἑκάστου ἔτους, ἐπέτειον ἡμέραν τῆς διασώσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ΄ χάριτι θείᾳ, ἐκδηλωθείσῃ δι' ὑπερφυοῦς θαύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου. Αἱ χαλεπαὶ ἡμέραι, ἃς σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος διέρχεται, κατέστησαν φύσει ἀδύνατον εἰς τὸν Παννησιωτικὸν Σύλλογον, ὅπως, φόρον εὐγνωμοσύνης ἀποτίων πρὸς τὴν Θαυματουργὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας εἰκόνα τῆς Τήνου, ἐν τῇ νήσῳ ὅπου τὸ Παλλάδιον τοῦτο τοῦ Χριστιανισμοῦ φυλάσσεται, τελέσῃ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ, νέον καθιερῶν οὕτω προσκήνυμα Πανελλήνιον. Ἀλλ' Ἐκείνη, ἥτις διέσωσε τὸν Μέγαν ἡμῶν Βασιλέα, θέλει βοηθήσῃ ἡμᾶς ὅπως ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐκτελῶμεν ἀνελλιπῶς τὸ καθῆκον τοῦτο παντὸς Ἕλληνος.

Ἐν τούτοις μετὰ περισσῆς αἴγλης καὶ μεγαλοπρεπείας ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐνταῦθα Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἡ πρώτη τοῦ Παννησιωτικοῦ Συλλόγου ἑορτή· Προεξάρχοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ συνιερουργούντων τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων μεθ' ἁπάντων τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων τῶν Νέων Χωρῶν καὶ Παλαιᾶς Ἑλλάδος, πρωτοφανὴς εἰς μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐπιβολὴν ἐγένετο Λειτουργία καὶ δοξολογία ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Α. Μ· τοῦ Βασιλέως. Παρισταμένων πλείστων ἐκ τῶν ἐπισήμων, ἐν οἷς οἱ πρώην Πρωθυπουργοὶ κ. κ. Σ. Δραγούμης, Δ· Ράλλης, Δ.Γούναρης καὶ Σ·Λάμπρος,οἱ ὑπουργοὶ κ.κ.Ράλλης, καὶ Νέγρης, οἱ πρώην ὑπουργοὶ κ.κ.Δ.Βοκοτόπουλος, Σ. Στάης, Γ· Στρεΐτ, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Δέλιος, ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σκοῦφος,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

πλεῖστοι Βουλευταὶ, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, τοῦ Προεδρείου ὁλοκλήρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Παννησιωτικοῦ Συλλόγου καὶ ἀσφυκτικῶς πεπληρωμένης τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ πλήθους κόσμου, ἐξεφώνησεν ἐπίκαιρον λόγον· πρὸς τοῦτο παρακληθεὶς παρὰ τοῦ Συλλόγου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μηθύμνης (Λέσβου) κ. Βασίλειος. Ἔκστασις κυριολεκτικῶς συνεῖχε τὰ πλήθη καὶ μυχιαιτάτη ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις ἐκ τῆς ἀληθῶς ὑπερόχου δυνάμεως τοῦ λόγου τοῦ ἐνθέου ἐξ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ Μητροπολίτου, τοῦ ὑπερμάχου τούτου στρατιώτου τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα, ὅσω καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, πλειστάκις ἐκδηλωθεῖσα διὰ ζωηροτάτων ἐπευφημιῶν τοῦ κατακλύζοντος τὴν Μητρόπολιν κόσμου καὶ διαπόρων ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν Βασιλέως.

Ὁ Παννησιωτικὸς Σύλλογος εὐγνωμονεῖ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μηθύμνης καὶ καθῆκον αὐτοῦ θεωρεῖ νὰ δημοσιεύσῃ τὸν λόγον αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΚΟΜΒΟΠΟΥΛΟΥ

Μητροπολίτου Μηθύμνης

Προσφώνημα

ἀπαγγελθὲν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τὴν Δοξολογίαν, τὴν ψαλεῖσαν τὴν 14ην Μαΐου 1917 ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐπετείῳ ἑορτῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Παννησιωτικοῦ Συλλόγου.

Αἱ γνωσταὶ θλιβεραὶ περιπέτειαι καὶ δοκιμασίαι, καθ' ἃς ἀπὸ διετίας καὶ ἐπέκεινα ἐν καρτερίᾳ καὶ ἠθικῇ ἀντοχῇ ἀπαραμίλλῳ ἀντιπαλαίει σύμπαν τὸ Ἑλληνικόν, συνήγαγον ἐνταῦθα καὶ πάντας τοὺς ἀνὰ τὰς Ἑλληνικὰς Νήσους εὐγενεῖς ἀντιπρο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σώπους τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας καὶ εὐθαρσεῖς προμάχους τῆς Ἐθνικῆς Βασιλείας. Ἐξεδίωξεν αὐτοὺς ἀπὸ λίαν προσφιλῆ γενέθλια ἐδάφη καὶ ἀπέσπασεν ἀπανθρώπως ἀπὸ λίαν ἀγαπητὰ πρόσωπα συγγενῶν, γνωρίμων καὶ συμπολιτῶν ῥαδιουργία μυσαρὰ καὶ πατριδομάχος πολιτικὴ ἀντίληψις ἐθνικῶν ἀποστατῶν. Ἀλλὰ συνήνωσεν ἠθικῶς ἀρρήκτως ἐνταῦ- τὴν αἰγίδα τῆς ἐλευθερίας πάντας τούτους τοὺς **δεδιωγμένους ἕνεκεν δικαιοσύνης** πατριωτικῆς, ἕνεκεν πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα καὶ συνηδέλφωσεν ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν αὐτῶν ὑγιῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημάτων μετὰ πάντων μὲν ἐν γένει τῶν ὀρθοφρονούντων Ἑλλήνων πολιτῶν, ἀλλ' ἰδιαίτατα μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει **ταύτῃ μονίμως ἐγκατεστημένων** καὶ διαβιούντων ὁμοφρόνων Νησιωτῶν.

Ἐκ τῆς ψυχικῆς ταύτης συναντήσεως καὶ συναδελφώσεως προῆλθε φέρελπις ὁ «Ἐθνικὸς Παννησιωτικὸς Σύλλογος», ἱδρυθεὶς πρὸ μηνῶν, συγκεντρῶν πάντα **τὰ φιλογενῆ τέκνα** τῶν εὐάνδρων Ἑλληνικῶν Νήσων καὶ προτιθέμενος ἅγιον σκοπόν, τὴν παντοίαν ἀρωγὴν καὶ ἀνακούφισιν τῶν ἀδελφῶν Νησιωτῶν τῶν τελούντων ὑπὸ τὸν νέον ζυγὸν τῶν ἀνταρτῶν καὶ τὴν μέριμναν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἐν γένει συμφερόντων τῶν Νήσων καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἐν καιρῷ ἀπὸ τῆς τυραννίας τῶν ἐπιδρομέων ἀντὶ πάσης θυσίας·

Τοιούτων ἕνεκα γεγονότων καὶ ἐκ τοιούτων ἀφορμῶν καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν συμπαγεὶς ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, ὥρισε καὶ ἐπέτειον αὐτοῦ ἑορτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀλησμόνητον ἡμέραν τῆς θαυμαστῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας ἐκείνης, ἥτις, ὡς πάντες ἐνθυμούμεθα καὶ οὐδέ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ποτε θὰ λησμονήσωμεν, εἴπέρ τι καὶ ἄλλο συνεκίνησε καὶ συνεκλόνησε τὴν ἐθνικὴν ψυχήν. Καὶ εἶναι αὕτη ἡ πρώτη ἑορτή, ἣν χαρμοσύνως τελεῖ σήμερον ἐπ' αἰσίοις ὁ «Παννησιωτικὸς Σύλλογος» καὶ καθ' ἣν ἔλαχεν εἰς ἐμὲ ὁ κλῆρος νὰ λαλήσω πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ταύτης θέσεως τὰ προσήκοντα τῇ περιστάσει·

Λίαν εὔστοχος καὶ ἐξόχως ἐπιτυχὴς καὶ ἀληθῶς ἐμπνευσμένη ὑπῆρξεν ἡ ἰδέα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς ἰδιαιτέρας ἑορτῆς τοῦ Συλλόγου ἡμῶν. Ἡ ἡμέρα αὕτη δέον νὰ καθιερωθῇ, οὐχὶ μόνον ὡς ἐξιδιασμένη Συλλόγων καὶ Σωματείων ἑορτή, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ἀναχθῇ εἰς περιωπὴν περιφανεστάτης πανελληνίου ἑορτῆς καὶ πανηγύρεως, διότι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἐκρίθη θαυματουργικῶς αὐτὴ αὕτη ἡ ἱστορικὴ ὕπαρξις καὶ τύχη καθόλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς· Ἡ ἡμέρα αὕτη πρέπει νὰ διατελῇ ἐσαεὶ ἡ ἱερωτέρα καὶ ἱστορικωτέρα διὰ τὸν ἐν γένει Ἑλληνισμὸν ἡμέρα· διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν παθῶν καὶ τῶν συμφερόντων, πᾶσαι αἱ μοχθηραὶ ἐγκληματικαὶ σκοτίων ἀνθρώπων προσπάθειαι, αἱ συνομόσασαι σατανικῶς νὰ ὁδηγήσωσι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ὁλόκληρον εἰς αἰωνίαν ἱστορικὴν ἄδοξον καὶ ἄσκοπον φθορὰν καὶ ἀφανισμόν, διὰ συμμετοχῆς καὶ ἡμῶν εἰς τὸν παρόντα πόλεμον, πᾶσαι αἱ πονηραὶ ἐθνοκτόνοι αὗται δυνάμεις συνετρίβοντο διὰ τοῦ θαύματος τῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας ἐκείνης, καθ' ἣν οὐδεμία ἐπιστήμη ἀνθρώπων ἠδυνήθη νὰ χορηγήσῃ σωτηρίας θεραπείαν·

Ὄντως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διεδηλώθη ἀδι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

αμφισβητήτως ἡ δαψιλὴς εὐμένεια τῆς ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἔθνους ἡμῶν χάριν ὑψηλῶν ἐκπολιτιστικῶν σκοπῶν ἐνδελεχῶς καὶ κατὰ προνομιοῦχον ἐξαίρεσιν ἐπαγρυπνούσης Θείας Προνοίας. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διετρανώθη πανηγυρικῶς τὸ ὑπὸ τῆς ἀλαθήτου ἐθνικῆς συνειδήσεως ἐνδομύχως καὶ μετ' ἀκλονήτου πίστεως διὰ τῶν αἰώνων πρεσβευόμενον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος εἶναι φαινόμενον ἐξαιρετικὸν καὶ θαυμαστὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Γένους ἡμῶν, ὅτι εἶναι ὁ Βασιλεὺς, ὅστις «οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθη», ἵνα πραγματώσῃ τὸ μέγα ὑπὲρ τοῦ παγκοσμίου Πολιτισμοῦ ἱστορικὸν ἰδεῶδες τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους. Ἡ ἱστορικὴ τουτέστιν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κόσμῳ ἐμφάνισις τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ κατὰ τοὺς κοινοὺς ἱστορικοὺς νόμους καὶ κατὰ τὰς συνήθεις ἀντιλήψεις τῶν φιλοσοφούντων ἐπὶ τῶν τῆς Ἱστορίας. Μόνον ἡ καθολικὴ τοῦ Ἔθνους πίστις καὶ ἔμπνευσις δύναται νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας θαυματουργηθείσης ταύτης ἀναστάσεως τοῦ ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει οὐδέποτε ἀποθανόντος ἰδεώδους τῶν Πανελλήνων Αὐτοκράτορος καὶ Λυτρωτοῦ τοῦ δυναστευομένου Γένους. Κατὰ ταῦτα ὁ εὐκλεῶς σήμερον ἀνάσσων πρῶτος μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς ἡμετέρας μεγάλης κοσμοσωτηρίου Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου ὀρθόδοξος Ἕλλην Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, δέν ἐγεννήθη, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γεννηθῇ ὡς οἱ κοινοὶ πάλαι καὶ νῦν βασιλεῖς τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἐν ταῖς ἀνεξερευνήτοις ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν βουλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡ τὰ ἀνθρώπινα πάντα πρός τινα ἀγαθὸν ἱστορικὸν σκοπὸν κατευθύ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νουσα Πρόνοια συνελάμβανεν ἡ ἐφορῶσα τὰ τοῦ κόσμου ὑπερκόσμιος Δικαιοσύνη ἐκυοφόρει καὶ ἡ πᾶσαν ἱστορικὴν κακουργίαν ἀδυσωπήτως ἐκδικοῦσα τιμωρὸς Νέμεσις ἔφερεν εἰς τὴν ὕπαρξιν τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον ὡς τὸν ἀπ' αἰώνων ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως μετ' ἀδιασείστου πίστεως καὶ ἐλπίδος ἀναμενόμενον.

ΕΚΔΙΚΗΤΗΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Οὐχὶ δηλαδὴ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλ' ἀνάγκη ἱστορικὴ ὑψίστη ἀνύψου ἐν τῇ ἐνεργῷ ἱστορικῇ σκηνῇ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου Κωνσταντῖνον τὸν ΙΒ΄. Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα ἀλλ' αὐτὴ αὕτη ἡ ἐν τῇ ἀλληλουχίᾳ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων μυστηριωδῶς δρῶσα θεία Ἀνταπόδοσις ἐγέννα τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ὄργανον θείας βουλῆς καὶ θείας δίκης. Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλὰ ἡ ἀναπότρεπτος ἀπαίτησις τῆς ἱστορικῆς Ἐκδικήσεως ἐξανίστα τὸν Μέγαν Διάδοχον τοῦ Μεγάλου Μαρμαρωμένου· Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλὰ τοῦ ὅλου Γένους ἀπαράθραυστος πίστις καὶ πεποίθησις ἐπὶ ἀνταποδίδοντα Κύριον, ἐπὶ τιμωροῦσαν Δικαιοσύνην, πόθοι καὶ ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι καὶ παραδόσεις ἐθνικαὶ καὶ πατριωτικὰ ἰδεώδη καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις αἰώνων πικρᾶς δουλείας μαῦρα δάκρυα καὶ πόνοι καὶ στεναγμοί, συμφοραὶ καὶ θλίψεις καὶ δοκιμασίαι τῶν τυραννουμένων Ἑλλήνων, ἰδοὺ τί ἐγέννησαν, ἰδοὺ τί ἐγαλούχησαν, ἰδοὺ τί ἀνέθρεψαν, τί ἐμόρφωσαν, τί ἀνέπτυξαν· τί ἐγιγάντωσαν τὸν Μέγαν, τὸν Τιτᾶνα· τὸν Θεόπεμπτον τιμωρὸν τοῦ θεοστυγοῦς ἐκείνου ἱστορικοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ πρὸ 464 ἐτῶν ἠνοσιουργεῖτο κατὰ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ κόσμου ἐπὶ τῶν τειχῶν καὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ τραγικῶς ἅμα καὶ μεγαλοπρεπῶς πίπτοντος Βυζαντίου·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τοιοῦτος γεννηθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος, Αὐτοκράτωρ, Ἐκδικητής Πρωτότοκος, Πρωτόθρονος τῆς ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Ἔθνους οὐδέποτε οὐδαμῶς καταλυθείσης, ἀλλ' ἐν τῇ ἱστορίᾳ νῦν ἀνεγειρομένης νέας Ἐθνικῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἔλαβεν ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν «τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ».

Ἔλαβε τὴν ἱστορικὴν ἐντολὴν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων πάσης προδοσίας, ἐπάνω σκορπίων πάσης ἐγκληματικῆς ἐπιβουλῆς, ἐπάνω πασῶν τῶν δυνάμεων πάσης ἑωσφορικῆς ἐμπαθείας, πάσης ἱεροκαπήλου ἀσυνειδησίας, πάσης πατριδοκαπήλου ἀναισχυντίας.

Ἀλλ' ἔλαβε καὶ τὴν θείαν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν παντὸς ὁρατοῦ καὶ ἀοράτου ἐχθροῦ, ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ θανάτου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μάλιστα τοῦ θανάτου.

Ὅτε ἐν καιρῷ τῆς ἀσθενείας Του ἐκείνης πρὸ διετίας ἀσθενῆ τινα πνεύματα ἐθορυβήθησαν, καταληφθέντα ὑπὸ φόβου περὶ τῆς ἀτιμήτου ζωῆς Του, ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ ἵστατο ἀπτόητος ὅλως καὶ ἀτάραχος. Συνῃσθάνετο βαθύτατα καὶ κατεῖχε τὴν ἐκ τῆς Ἱστορίας ἀσφαλεστάτην γνῶσιν καὶ πληροφορίαν ἡ ἐθνικὴ ψυχή, ὅτι ὁ Τιμωρὸς Αὐτοκράτωρ, ὁ μέλλων νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐν Βυζαντίῳ τὴν διὰ τῆς πτώσεως αὐτοῦ δεινῶς ὑβρισθεῖσαν ἱστορικὴν δικαιοσύνην καὶ νὰ ἐκδικήσῃ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν θρόνων τὸ κατὰ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ κόσμου κατατολμηθὲν ἐκεῖνο ἀνοσιούργημα, δὲν ἀποθνήσκει, ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἐχρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱστορίας νικητὴς καὶ θριαμβευτὴς καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Μάλιστα, Πανέλληνες, θαρσεῖτε μὴ θορυβεῖσθε· ὁ

ἀπ' αἰώνων πανελληνίως προσδοκώμενος Παράκλητος τῆς Ἱστορίας εἰς κράτος κοινοῦ θανάτου δὲν δύναται νὰ ὑπόκειται. Ὅτι ὄντως τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτι οὐδαμῶς σφάλλει ἐν τούτῳ ἡ φωνὴ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, τρανὴ ἀπόδειξις, ἀπόδειξις σύγχρονος, ζωντανή, ἐμπράγματος, ἔστωσαν διὰ τοὺς ἀπιστοῦντας καὶ ἀμφιβάλλοντας τὰ ὑπὲρ λόγον μὲν καὶ ἔννοιαν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητα ψηλαφητὰ γεγονότα τῆς διασώσεως Αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀσθενείας Του τὸ πρῶτον, ἀπὸ τῶν φλογῶν τοῦ Τατοΐου μετὰ ταῦτα καὶ ἔναγχος ἀπὸ τῶν ὀβίδων, αἱ ὁποῖαι κατὰ λάθος πάντως διηυθύνθησαν κατὰ τῶν Ἀνακτόρων Του.

«Μὴ ταρασσέσθω λοιπὸν Ἕλληνος καρδία μηδὲ δειλιάτω». —Ὡς κοινὸς βροτὸς δὲν ἀποθνήσκει ὁ Κωνσταντῖνος.— Ὅταν ἐπιστῇ ἡ ἁγία ἐκείνη ἱστορικὴ ὥρα, καθ' ἣν κελεύει Θεϊκὴ καὶ ἐπινεύσει τῆς Ἱστορίας, θὰ βροντήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Καμπάνα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ, τότε ἀλλὰ καὶ μόνον τότε θὰ κληθῇ ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ νὰ κοιμηθῇ ἀθάνατος ὑπὸ τὴν ἁγίαν σκιὰν τοῦ μαρμαρωμένου Ὁμωνύμου Του, ἄγρυπνος αἰώνιος φρουρὸς τῆς Πόλεως τῶν Κωνσταντίνων κατὰ πάσης οἱασδήποτε, ὁπονθεδήποτε ὁποιωνδήποτε κατακτητικῆς βολῆς καὶ φιλοκτεάνου βλέψεως.

Διὰ τοῦτο μὴ πλανᾶσθε ἔθνη καὶ φυλαί, ὅσαι ἐποφθαλμιᾶτε εἰς τὴν Πόλιν μας.

Μὴ πλανᾶσθε Ἄρχοντες λαῶν καὶ Κυβερνῆται, ὅσοι ὑβρίζοντες ἀνιέρως τὴν Ἱστορίαν, βυσσοδομεῖτε ἀσυστόλως καὶ δευτέραν βεβήλωσιν τοῦ μεγαλωνύμου ἐκείνου Βυζαντινοῦ Ναοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλληνικὴ μεγαλόφρων καὶ μεγαλουργὸς εὐσέβεια τῶν πατέρων μας ἀκατάλυτον ἀνήγειρεν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Σοφίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μὴ πλανᾶσθε.

Μάθετε τὰς ῥήσεις τῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἱστορίας ὑπεράνω παντὸς γηΐνου ὑπολογισμοῦ λαλούσης καὶ χρησμοδοτούσης Πυθίας. Μάθετε τὰ ἀλάνθαστα θέσφατα τῶν Δελφῶν τῆς πανελληνίου ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ γνῶτε ὅτι ὁ ἀξιωθεὶς τοῦ ὑψίστου, τοῦ τιμιωτάτου τῶν ἱστορικῶν χρησμῶν καὶ ἐνταλμάτων Κωνσταντῖνος ὁ Ἐκδικητής, δὲν ἐγεννήθη ἵνα ἀννάσῃ ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς Ἱστορίας ἵνα, ἐκτελῶν προαιώνιον Αὐτῆς Βουλὴν καὶ ἀπόφασιν, καταυγάσῃ μὲ ἀΐδιον ἱστορικὴν αἴγλην καὶ λαμπηδόνα ἀνέσπερον Πρωτοτόκου Πρωτοθρόνου Αὐτοκράτορος τοὺς πανευκλεεῖς τοῦ Βυζαντίου Θρόνους·

Τὴν βουλὴν ταύτην καὶ ἀπόφασιν τῆς Ἱστορίας πρὸς στηριγμὸν μὲν καὶ κραταίωσιν καὶ ἔμπνευσιν τοῦ δεινῶς δοκιμαζομένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, αἰσχύνην δὲ πασῶν τῶν ὑπεναντίων δυνάμεων ἐκύρωσαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν καὶ κατέδειξαν ἐμφανέστατα ἀληθῶς θεοβούλητον ἀπόφασιν τὰ ἀλλεπάλληλα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐκτυλιχθέντα μεγάλα καὶ ἐξαίσια θαύματα τῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας Του διὰ τῆς ὑπερφυοῦς μεσολαβήσεως τῆς χάριτος τῆς Παναγίας, τῆς διασώσεως Αὐτοῦ κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ Τατοΐου, τὸ θαῦμα τῆς διασώσεως Αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀβίδων τῆς 18ης Νοεμβρίου π. ἔ. καὶ δὴ τὸ πρὸ τοῦ ἐκθάμβου καὶ ἐκπλήκτου κόσμου τερατουργούμενον σήμερον, αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἄφραστον θαῦμα τῆς ἡρωϊκωτάτης καὶ μοναδικῆς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ Ἱστορίᾳ ἀγογγύστου ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας καὶ Βασιλείας ἐγκαρτερήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐν τῷ τραγικῷ μαρτυρίῳ τῆς πείνης καὶ τῶν ἄλλων σκληροτάτων καὶ ὠμοτά-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῶν βασάνων καὶ ταλαιπωριῶν τοῦ ἀπὸ ἑξαμήνου παρὰ πᾶν δίκαιον καὶ παρὰ πάντα θεῖον καὶ ἀνθρώπινον νόμον ἐξακολουθοῦντος ἀποκλεισμοῦ.

Ἂς μὴ ματαιοπονῶσι λοιπὸν θεομαχοῦντες ὅλοι οἱ ὁσοιδήποτε καὶ οἱοιδήποτε καὶ ὁπουδήποτε πολέμιοι τοιούτου Θεοφρουρήτου καὶ Θεοσώστου Βασιλέως. Ἂς μὴ λακτίζωσι πρὸς κέντρα. Τὴν μὲν ζωὴν Αὐτοῦ σκέπει Αὐτὸς ὁ Θεός, διὰ τοῦ ἀγρύπνου ὄμματος τῆς Παναγίου Μητρός Του. Ἡ Ὑπέρμαχος Στρατηγός, ἡ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδέποτε παύσασα, οὐδὲ μέλλουσα ποτὲ νὰ παύσῃ ἀγρυπνοῦσα καὶ φυλάττουσα φυλακὰς ἐν τῇ νυκτὶ τῆς δουλείας ὑπὲρ τῆς Βασιλευούσης Πόλεως, ἡ εἰς πᾶσαν ἁρπακτικὴν ἀπαίτησιν νέων βαρβάρων κατακτητῶν ἀπαντῶσα μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ἑπταλόφου συναγρυπνοῦντος Μαρμαρωμένου «τὴν δὲ Πόλιν οὔ σοι δίδομεν», ἡ οὕτω ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου Ἔθνους ἡμῶν φρουροῦσα τὴν Πόλιν Αὐτῆς Παναγία δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ σκέπῃ ἐν κινδύνοις καὶ νὰ μὴ περισώζῃ τὴν ζωὴν τοῦ προωρισμένου ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ Της νὰ βασιλεύσῃ ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ταύτῃ Πόλει Αὐτῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸν δὲ Θρόνον Αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν ἡ Ἱστορία ἐπὶ τὴν ἀδάμαστον ἐθνικὴν ψυχήν. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ΙΒ΄. ἀνάσσει ἐν ταῖς καρδίαις τῶν Πανελλήνων ἀπὸ τὴν ἐπαύριον τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου. Καὶ ὅπως οὔτε ὁ Πορθητής, οὔτε οἱ λοιποὶ πάντες διάδοχοι αὐτοῦ φοβεροὶ Σουλτᾶνοι, οὔτε ἡ γνωστὴ ἀπαραδειγμάτιστος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ δουλεία τῶν Τούρκων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκθρονίσουν τὸν Διάδοχον τοῦ Παλαιολόγου ἐκ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, οὕτως οὐδεμία ἐν τῷ κόσμῳ δύναμις οὐδέποτε οὐδαμῶς εἶναι ἱκανὴ οὐδ᾽ ἐπ᾽ ἐλάχιστον νὰ

κλονίση τὸν Θρόνον τοιούτου Βασιλέως. Μία καὶ μόνη ὑπὲρ κόσμον καὶ ἄνθρωπον δύναμις εἶναι τεταγμένη ἄνωθεν νὰ ἐπιτελέση ἐν καιρῷ, οὐχὶ ἐκθρό- ἀλλὰ μετενθρόνισιν Αὐτοῦ.

Ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις διέσωσε τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐκείνου κατακλυσμοῦ, καθ᾽ ὃν ἠφανίσθησαν καταποντισθέντα τὰ Ἔθνη πάντα τῆς ἀρχαιότητος· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις ἐκ τάφου ἀνέστησεν ἡμᾶς εἰς νέαν ἐν Βυζαντίῳ ὑπεχιλιετῆ ἀπαράμιλλον ἱστορικὴν ζωὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν σταδιοδρομίαν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου παντὸς ἀπὸ ἐκβαρβαρώσεως, ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις πεσόντας ἡμᾶς ἀνέστησε πάλιν εἰς νέαν πολιτικὴν ζωήν· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ διὰ τῆς ὁποίας ὁ σύγχρονος Ἑλληνισμὸς ἐπετέλεσε τὰ πολεμικὰ μεγαλουργήματα τοῦ 1912 καὶ 1913· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις, συγκρατήσασα ἡμᾶς δι᾽ ἃ τοῦ ἥρωος μάρτυρος Βασιλέως ἡμῶν μακρὰν τοῦ ἀπὸ τριετίας καταισχύνοντος τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν Ἱστορίαν παγκοσμίου ἀνθρωποφθόρου ἀλληλοσπαραγμοῦ, διεφύλαξε τὸν Ἑλληνισμὸν σύμπαντα ἀπὸ αἰωνίου ἱστορικοῦ ὀλέθρου· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις ἐκ θανάτου ἐρρύσατο Αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἀσθένειάν Του καὶ κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ Τατοΐου καὶ κατὰ τὸν βομβαρδισμὸν τῶν Ἀνακτόρων Του· αὐτὴ καὶ μόνη ἡ δύναμις εἶναι ἐντεταλμένη ἐν καιροῖς καὶ χρόνοις, οὓς ἐν χερσὶν ἔχει Θεὸς ὁ Ὕψιστος, νὰ καταβιβάση τὸν Κωνσταντῖνον ἀπὸ τὸν Ἀθηναϊκόν Του Θρόνον, ἵνα ἐν ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς καὶ ἀλλοιλαγμοῖς τῆς Ἱστορίας Τὸν ἀναβιβάση ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῶν Παλαιολόγων καὶ τὸν προσφωνήση ἐνθέως :

«ΣΥ ΝΙΚΑ, ΑΥΓΟΥΣΤΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ».

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Συντεθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Εὐχολογίας ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης Βασιλείου καὶ ἀπαγγελθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πρὸ τῶν Ἀνακτόρων κατὰ τὴν λιτανείαν, τὴν γενομένην τὴν 12ην Δεκεμβρίου 1916 ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Σπ. ρίδωνος.

Οἰκτίρμον, Εὔσπλαγχνε καὶ Ἐλεῆμον Θεὲ τῶν πατέρων ἡμῶν· Βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριε τῶν κυριευόντων· Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν, Ἅγιε Ἁγίων, ἐπίβλεψον οὐρανόθεν καὶ ἐπίσκεψαι σήμερον ἡμᾶς λιτανεύοντας καὶ ποιουμένους Σοι ἐν κατανύξει προσευχάς, ἐντεύξεις καὶ ἱκεσίας ὑπὲρ ὑγείας ἰσχυρᾶς, εὐημερίας· μακροημερεύσεως, κράτους, νίκης, θριάμβων καὶ πάσης εὐκλείας τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ Θεοφυλάκτου Βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίνου, τῆς εὐσεβεστάτης ἡμῶν Βασιλίσσης Σοφίας, τοῦ εὐσεβεστάτου Διαδόχου Αὐτῶν Γεωργίου, τῆς εὐσεβεστάτης Βασιλομήτορος Ὄλγας, τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλοπαίδων, παντὸς τοῦ Παλατίου, τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Στρατοῦ.

Ἐνώτισαι τὴν δέησιν ἡμῶν, Ἄναξ ἀνάκτων, καὶ νεῦσον εἰς ἐπικλήσεις ἱκετῶν Σου.

Περίβαλε διὰ τῆς πανσθενοῦς θεϊκῆς Σου χάριτος πάντοτε καὶ ἐν παντὶ τὸν Μέγαν καὶ ἡρωϊκώτατον Βασιλέα ἡμῶν **Κωνσταντῖνον**, τὸν Ἐλευθερωτήν.

Ἀγγελικαῖς παρεμβολαῖς Αὐτὸν περιφρούρησον.

Διαφύλαττε Αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπηρείας ἀντικειμένης.

Διάσωζε Αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς, βεβήλου διανοίας καὶ ψυχῆς ἐσκοτισμένης.

Ὑπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας Αὐτοῦ πάντα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Ἔνδυσον Αὐτὸν δύναμιν ἐξ ὕψους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Περίφραξον Αὐτὸν τῇ πανοπλίᾳ τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος.

Ἐνίσχυσον τὸν βραχίονα Αὐτοῦ ἐν τῇ ὑψηλῇ βασιλικῇ Αὐτοῦ μερίμνῃ καὶ ἀόκνῳ ἐπαγρυπνήσει ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Γενοῦ μετ' Αὐτοῦ καὶ μετὰ σύμπαντος τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ Στρατοῦ ὡς μαχητὴς ἰσχυρός, ὅτι οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ Σοὶ σώζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις.

Κατίσχυσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ Σοὶ πεποίθαμεν καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου τεθαρρήκαμεν· καὶ πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά Σου, Κύριε, ὃ ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς, ὅτι μεθ' ἡμῶν εἶ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Καὶ ὑψωθήτω κέρας Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων.

Καὶ καταισχυνθήτωσαν οἱ διώκοντες καὶ θλίβοντες ἡμᾶς καὶ τὸν φιλογενέστατον ἡμῶν Βασιλέα Κωνσταντῖνον.

Καὶ πτοηθήτωσαν οἱ ἐκφοβοῦντες ἡμᾶς. Καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπωλέσθωσαν οἱ πιέζοντες καὶ καταδυναστεύοντες καὶ μισοῦντες ἡμᾶς δωρεάν.

Καὶ συντριβήτω ἡ ἰσχὺς αὐτῶν· καὶ ἡ βία αὐτῶν μὴ ὑπαρξάτω.

Καὶ γνώτωσαν ἅπαντες, ὅτι ὄνομά Σοι Κ ύ ρ ι ο ς· Σὺ μόνος Ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ Σῷ καὶ τῇ δυνάμει τῇ Σῇ κραταιούμενος ὁ χριστὸς τοῦ Κυρίου, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ Βασιλεὺς ἡμῶν σώζει τὸν περιούσιόν Σου Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ ἐπαπειλούντων κύκλῳ κινδύνων καὶ συμφορῶν πολέμων καὶ ἐπιδρομῶν.

Ὅτι Σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
0070000020645